

skellige Sider. Det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) har i meget stærke Ord udtalt sig herom. Angaaende dette Forhold har jeg udtalt mig baade her i Tinget og udenfor Tinget, saa min Opfattelse af dette Forhold er vel bekendt. Men jeg er enig med det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) i, at man ikke kan kræve, at det Forhold, der paa en Højskole er mellem Lærer og Elever, skal kunne overføres paa Forholdet i Hæren mellem Befalingsmænd og Menige. Det er jo to forskellige Ting. Paa Højskolen møder et frivilligt Personale, i Hæren er enhver vaabenfør Mand pligtig at give Møde.

Den Mand, som først rejste dette Spørgsmaal, der senere har givet Anledning til mange Foredrag og mange Avisartikler, var en Præst ved Frue Kirke i Odense ved Navn Koch. Da jeg saa denne Mands Artikel, hvori der var rettet et meget stærkt Angreb paa Officersstanden i al Almindelighed, maatte jeg gaa ud fra, at han ved Selverfaring sad inde med en Del Oplysninger, som det var af Interesse for mig at faa Klarhed over, og jeg henvendte mig da til min Kollega Kultusministeren og bad ham om at indhente Oplysninger fra den vedkommende Præst. Til min Overraskelse erfarede jeg, at Pastor Koch aldrig har været Soldat og saaledes ikke har bygget paa Selverfaring med Hensyn til de Angreb, han rettede mod Officersstanden. Derimod har han givet mig Oplysninger om forskellige enkelte Misligheder, der have fundet Sted i 9 Tilfælde, hvoraf de fleste ligge en 10—12—15 Aar tilbage i Tiden. Herom vil jeg sige, at jeg for mit personlige Vedkommende kun føler Ansvar for, hvad der sker nu, og hvad jeg ønsker, der i Fremtiden maa ske, og jeg vil udtale som min Opfattelse, at man gør Uret mod Officersstanden, naar man dømmer Officersstanden som saadan efter de enkelte Misgreb, der kunne finde Sted og finder Sted i enhver Etat. De enkelte Overtrædelser, der finde Sted, ville selvfølgelig skarpt blive paatalte, men jeg tror ikke, man har Ret til, fordi der er enkelte Tilfælde, der bør paatales, at stemple Hæren saaledes, som enkelte have været tilbøjelige til at gøre. Det gaar jo saadan, at naar man kommer til at

fortælle Soldaterhistorier, er det, som naar man fortæller Præste-, Skolelærer- eller Herremandshistorier; det er utroligt alt, hvad der kan komme frem, naar saadanne Historier komme i Gang, og i Regelen vokse de under Vejs, de tabe ikke ved at komme i Cirkulation. Det vilde jo ogsaa være mærkeligt, dersom Hærens Officerskorps skulde være synderlig anderledes end andre Etaters Embeds- og Bestillingsmænd. Jeg har undersøgt det Spørgsmaal: Hvorfra komme Hærens Officerer, komme de fra et enkelt Samfundslag, fra hvilket man kan vente, at de have nedarvede Tilbøjeligheder, og at disse Tilbøjeligheder finde et uheldigt Udslag under deres Virksomhed? Det viste sig da ved min Undersøgelse, at de allerfleste, det langt overvejende Antal af Hærens Officerer, komme ude fra den almindelige Befolkning, snart fra Haandværkere, snart fra Købmænd, snart fra Gaardmænd, snart fra Embedsmænd, og fra de store brede Lag i vort Samfund, og at kun en mindre Del rekrutteres fra Adelen. Jeg gaar derfor ud fra, at Officererne i al Almindelighed ere Mennesker ligesom den almindelige Befolkning. (Munterhed.) Ja, det gaar jeg ud fra. Og det kan jo ikke nægtes, at en Bestanddel af Rekrutterne, der komme ind i Hæren, er heller ikke Engle alle sammen — det maa vi alle erkende. Men jeg maa fordre, at Officererne, der have modtaget den Uddannelse, de have modtaget, maa være dannede Mennesker og optræde som dannede Mennesker overfor de unge Mænd, der træde ind i Hærens Rækker. Det er jo Landets Ungdom, der staar overfor Officererne, og Ungdommen er som Regel let at behandle, især naar man møder den med Velvillie og Venlighed. Og det er ogsaa min Erfaring, at den langt overvejende Del af Hærens Officerer er inde paa en helt anden Behandling af Rekrutterne, end de vare i tidligere Dage, end de vare i den Tid, jeg f. Eks. aftjente min Værnepligt. Der er sket store Fremskridt i den Henseende, og jeg tror, det for Øjeblikket var det heldigste for selve Sagen, at man nu holdt inde med Skydnin-gen. Jeg tror, der er fremkommet tilstrækkelige Oplysninger og tilstrækkelige Udtalelser, saaledes at dette Forhold, i alt Fald fra min Side, kan blive tilstrækkeligt